

www.safeline.gr: Αυτορρύθμιση στο όριο!

Οταν άκουσα πρώτη φορά για τη Safeline, αντιμετώπισα το εγχείρημα με σοβαρές επιφυλάξεις. Μια ανοιχτή γραμμή ηλεκτρονικής επικοινωνίας όπου ο καθένας μπορεί να καταγγείλει παραβατικές συμπεριφορές στο Διαδίκτυο. Μια προσπάθεια αυτορρύθμισης του Internet στον ελληνικό χώρο (στις περισσότερες χώρες της ΕΕ ο θεσμός των hotlines λειτουργεί ήδη επιτυχώς από χρόνια, ενώ έχουν σημειωθεί επίσης αξιόλογα βήματα στη μεταξύ τους συνεργασία). Πιο απλά, ένα site (www.safeline.gr) όπου καταφεύγεις για να καταγγείλεις -ανωνύμως ή επωνύμως- παράνομες εκδηλώσεις στο Διαδίκτυο. Οι καταγγελίες αξιολογούνται και, αν κριθούν έγκυρες, δρομολογούνται στις αστυνομικές αρχές, αν πρόκειται για παραβάσεις που συμβαίνουν στην Ελλάδα ή στην αντίστοιχη safeline (εάν υπάρχει) της χώρας όπου πραγματοποιείται το αδίκημα.

Ο νέος αυτός θεσμός χρηματοδοτείται από την ΕΕ, στο πλαίσιο του έργου NetWatch, και από ελληνικούς οργανισμούς: SafeNet (Ελληνικό Όργανο Αυτορρύθμισης για το περιεχόμενο στο Internet), FORTHnet A.E., ΙΤΕ, Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού. Οι επιφυλάξεις απέναντι σε τέτοιου είδους εγχειρήματα έχουν να κάνουν με το ενδεχόμενο να τεθούν φραγμοί στην ελεύθερη διακίνηση των ιδεών και να εισαχθούν διαδικασίες αστυνόμευσης σε ένα χώρο φύσει φιλελεύθερο (αν όχι "αναρχικό") όπως είναι -ή μάλλον όπως ήταν μέχρι πρότινος- το Internet. Έχουν επίσης να κάνουν με την τρομολαγνεία που καλλιέργειται από μερίδα των ΜΜΕ και από συντηρητικούς μηχανισμούς γύρω από παράνομες πρακτικές στο Διαδίκτυο: παιδεραστία, διακίνηση πορνογραφικού υλικού, εμπόριο λευκής σαρκός, ηλεκτρονικές οικονομικές απάτες, λαθρεμπόριο, εμπόριο όπλων και ναρκωτικών, ξέπλυμα χρήματος, οργάνωση τρομοκρατικών ενεργειών.

Μια τρομολαγνεία που τείνει να ταυτίζει το Internet με τους όποιους εγκληματικούς μηχανισμούς που ενδεχομένως το χρησιμοποιούν, όπως επίσης χρησιμοποιούν τα τηλέφωνα, το τραπεζικό σύστημα ή τα μέσα συγκοινωνίας, χωρίς κανείς να τα ενοχοποιεί γι' αυτό. Μια τρομολαγνεία, τέλος, η οποία επιστρατεύεται για να δικαιολογήσει εξουσιαστικές συμπεριφορές χειραγώγησης του Διαδικτύου, όπως της παραβίασης του απορρήτου της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, της απαγόρευσης της χρήσης κρυπτογραφικών μεθόδων, του φακελώματος των χρηστών και, εν γένει, της παραβίασης προσωπικών δεδομένων τους. Από την άλλη, η προνομιακή χρήση του Internet από παιδιά και εφήβους έχει αναδείξει την κρισιμότητα

της προστασίας τους από φαινόμενα όπως η παιδεραστία. Το πρόβλημα είναι οριακό και δεν μπορεί παρά οριακά να είναι και η αντιμετώπισή του. Πράγματι, η Safeline θέτει στο επίκεντρο των προτεραιοτήτων της την καταπολέμηση της παιδεραστίας και του ρατσισμού ή της ξενοφοβίας στο Internet. Η επιλογή είναι εύστοχη, εφόσον βεβαίως δε λειτουργεί ως πρόσχημα για να υποθάληνται άλλου είδους καταγγελίες. Σε τελευταία ανάλυση, είναι προτιμότερη μια λογική αυτορρύθμισης, στο πλαίσιο της κοινότητας των χρηστών του Internet, από οποιοσδήποτε παρεμβάσεις -νομοθετικές ή κατασταλτικές- του κρατικού μηχανισμού. Οι άνθρωποι που έστησαν τη Safeline υποστηρίζουν εξάλλου ότι η δραστηριότητά τους αποτελεί την ορθότερη αντίσταση στην καλλιέργεια

της τρομολαγνείας. Είναι χαρακτηριστική η διάκριση την οποία η ίδια η Safeline κάνει σαφή στους χρήστες που επισκέπτονται τις σελίδες της, αντιμετωπίζοντας με διαφορετικό τρόπο ανεπιθύμητες συμπεριφορές στο Internet. Παράνομες πρακτικές, οι οποίες σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία δίδονται αυτεπαγγέλτως, δρομολογούνται προς τις αστυνομικές αρχές εφόσον εξακριβωθεί από την ίδια η στοιχειώδης βασιμότητά τους. Παράνομες πρακτικές που απαιτούν μήνυση από τον θιγόμενο (όπως η συκοφαντική δυσφήμιση, η εξύβριση κ.λπ.) δε διεκπεραιώνονται από τη Safeline αλλά ο θιγόμενος καλείται να καταφύγει στις αρχές με δική του πρωτοβουλία. Επίσης, η Safeline δεν αναλαμβάνει περιπτώσεις που αφορούν την επισήμανση "επιβλαβούς" περιεχομένου (περιεχόμενο που δεν είναι παράνομο αλλά κρίνεται ενοχλητικό ή ακατάλληλο για τους χρήστες ή για ευαίσθητες ομάδες χρηστών, π.χ. πορνογραφία). Σ' αυτές τις περιπτώσεις, συνιστά τη χρήση κατάλληλου λογισμικού (φίλτρων), το οποίο και υποδεικνύει. Φυσικά, θα ζητούσαμε πάσααυρα πολλά αν περιμέναμε από τη Safeline, ή από οποιαδήποτε Safeline, να πάρει μέτρα ή να αναλάβει πρωτοβουλίες και για άλλες παράνομες κι επιβλαβείς συμπεριφορές στο Διαδίκτυο, όπως είναι η παραβίαση του απορρήτου της αλληλογραφίας από κρατικές αρχές ή η συστηματική εκμετάλλευση προσωπικών δεδομένων (profiling, spamming κ.λπ.) από τις μεγάλες επιχειρήσεις. Σε τέτοια θέματα, καμία γραμμή δεν μπορεί πλέον να παράσχει ασφάλεια στον πολίτη...

Οι επιφυλάξεις απέναντι σε τέτοιου είδους εγχειρήματα έχουν να κάνουν με το ενδεχόμενο να τεθούν φραγμοί στην ελεύθερη διακίνηση των ιδεών και να εισαχθούν διαδικασίες αστυνόμευσης σε ένα χώρο φύσει φιλελεύθερο